

De Thaise taal,

Grammatica, spelling en uitspraak

1e druk

David Smyth

Vertaling: P.R. Schütte

Titel: De Thaise taal, grammatica, spelling en uitspraak

Vertaling van: 'Thai; An Essential Grammar' van David Smyth. tweede editie 2014, is tot stand gekomen met goedkeuring en in samenwerking met de schrijver, David Smyth.
De rechten voor uitgave van deze vertaling werden verkregen van de uitgever Routledge.

© Vertaling, layout en omslag: P.R. Schütte, 2014

BOEKENGILDE
Drukkerij: Boekengilde
p/a Gildeprint Drukkerijen
Enschede

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder toestemming van de vertaler en of de auteur.

Second edition published 2014
by Routledge
2 Park Square. Milton Park. Abingdon. Oxon OX14 4RN

and by Routledge
71 I Third Avenue. New York. NY 10017

Routledge is an imprint of the Taylor & Frands Group. an informa business
© 2014 David Smyth

The right of David Smyth to be identified as author of this work has been asserted by him in accordance with sections 77 and 78 of the Copyright, Designs and Patents Act 1988.

All rights reserved. No part of this book may be reprinted or reproduced or utilised in any form or by any electronic, mechanical, or other means, now known or hereafter invented, including photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, without permission in writing from the publishers.

Trademark notice: Product or corporate names may be trademarks or registered trademarks, and are used only for identification and explanation without intent to infringe.

First edition published by Routledge 2002

British Library Cataloguing in Publication Data
A catalogue record for this book is available from the British Library

Library of Congress Cawlogging in Publication Data
Smyth, David. 1954- author.

Thai : an essential grammar / David Smyth. - Second edition.
pages cm. - (Routledge essential grammars)
Includes bibliographical references and index.
I. Thai language-Grammar. I. Title.
PL4163 .S64 20 13
495.9' 182421-dc23
2013019254

ISBN: 978-0-415-5 1033-2 (hbk)
ISBN: 978-0-415-5 1034-9 (pbk)
ISBN: 978-1-315-87105-9 (ebk)

Inhoud

Voorwoord	VIII
Introductie	2
Hoofdstuk 1 Uitspraak	3
1.1 Medeklinkers	3
1.2 Klinkers	5
1.3 Tonen	6
1.4 Klemtoon leggen	7
Hoofdstuk 2 Het Thaise schrift	8
2.1 Medeklinkers	8
2.2 Medeklinker klassen	10
2.3 Klinkers en toon tekens	10
2.4 Levende en dode lettergrepen	12
2.5 Toon regels	13
2.6 Overig	16
Hoofdstuk 3 Zelfstandige naamwoorden, Classifiers en samenstellingen van zelfstandige naamwoorden	20
3.1 Eigen namen.	20
3.2 Overige zelfstandige naamwoorden	21
3.3 Nieuwe zelfstandige naamwoorden maken	21
3.4 Samengestelde zelfstandige naamwoorden en classifiers	26
3.5 Woordvolgorde met telwoorden, voornaamwoorden en bijvoeglijke naamwoorden	29
Hoofdstuk 4 Voornaamwoorden	33
4.1 Persoonlijke voornaamwoorden: basis principe	33
4.2 Voornaamwoorden + werkwoorden	39
4.3 Wederkerend voornaamwoord တၢ်	41
4.4 Wederkerig voornaamwoord	42
4.5 Bezittelijke voornaamwoorden	42
4.6 Aanwijzende voornaamwoorden	42
4.7 Vragende voornaamwoorden	43
4.8 Onbepaalde voornaamwoorden	43
4.9 Betrekkelijke voornaamwoorden	46
Hoofdstuk 5 Werkwoorden	48
5.1 Het werkwoord 'zijn'	48
5.2 Werkwoorden die een toestand beschrijven (statief werkwoord)	50
5.3 Werkwoorden uit samenstellingen van (werk)woorden (WW.s.)	51
5.4 Werkwoord samenstellingen die een resultaat weergeven (WW.res.)	52
5.5 Werkwoorden die een richting aangeven	52
5.6 Modale hulpwerkwoorden	54
5.7 Tijd en de grammaticale tijden	58
5.8 Passieve (lijdende) vorm	64
5.9 Werkwoorden van de spreektrant, mentale activiteit en waarneming	66
5.10 Werkwoorden die emotie uitdrukken	67
5.11 Werkwoorden die een oorzaak aangeven	68
5.12 Lijdende en meewerkende voorwerpen met 'geven'	71
5.13 Werkwoord reeksen	72

Hoofdstuk 6	Bijvoeglijke naamwoorden	73
6.1	Bijvoeglijke naamwoorden uit samenstellingen	73
6.2.	Betekenis verandering van bijvoeglijke naamwoorden met bijwoorden	75
6.3	Specifieke bijvoeglijke naamwoorden	76
6.4	Herhaling van bijvoeglijke naamwoorden	79
6.5	Vergrotende trap en vergelijkingen	80
Hoofdstuk 7	Bijwoorden	85
7.1	Bijwoord van graad	85
7.2	Bijwoorden met stellende trap	88
7.3	Vergelijkingen / Vergrotende trap	89
7.4	Bijwoordelijke bepaling van tijd	91
7.5	Bijwoordelijke bepalingen van frequentie	92
7.6	Bijwoordelijke bepalingen van graad	93
Hoofdstuk 8	Bijwoorden van plaats en voorzetsels	96
8.1	Plaats aanduiding: Bijwoorden van plaats	96
8.2	Voorzetsels: 'Naar / tegen'	99
8.3	Voorzetsel: 'Voor'	99
8.4	Voorzetsels: 'Met' / 'd.m.v.'	101
8.5	Voorzetsel: 'Met'	102
8.6	Voorzetsel: 'Van'	103
Hoofdstuk 9	Zinnen en zins opbouw	104
9.1	Woord volgorde	104
9.2	Bijzinnen	106
9.3	Directe en indirecte reden	111
9.4	Infinities (onbepaalde wijs)	111
9.5	Voorbeeld gevende zinnen	112
Hoofdstuk 10	Tussenwerpsels	113
10.1	Vraagwoorden	113
10.2	Beleefheidswoorden	113
10.3	Woorden die een gemoedstoestand weergeven	115
10.4	Uitroepen	123
Hoofdstuk 11	Ontkenningen	124
11.1	Ontkenning van werkwoorden en werkwoord-samenstellingen	124
11.2	Ontkenning van werkwoorden	124
11.3	Ontkenning van hulp werkwoorden	125
11.4	Ontkenningen en tegenspraak	127
11.5	Ontkenningen met 'Nee'	128
11.6	Ontkenningen met: 'Er is niet' / 'Er zijn niet'	129
11.7	De ontkenkende vorm: benadrukken en vriendelijker maken	129
11.8	Ontkenkende gebiedende wijs	131
11.9	Ontkenning van werkwoorden die een oorzaak aangeven	131
11.10	Ontkenning in vragen	133
11.11	Ontkenkende zinnen met een voorwaarde	134
11.12	'Nee' zeggen	134
11.13	Nuttige ontkenkende uitspraken	135
11.14	Nog twee ontkenningen	136

Hoofdstuk 12 Vragen	137
12.1 Ja / Nee - vragen	137
12.2 'W-' vragen	142
12.3 Keuze vragen	152
12.4 Indirecte vragen	152
Hoofdstuk 13 Telwoorden, maten en inhoud	154
13.1 Hoofdtelwoorden	155
13.2 Onbepaalde hoofdtelwoorden	156
13.3 Rangtelwoorden	157
13.4 Sanskriet getallen	159
13.5 Een keer, twee keer . . .	160
13.6 Delingen, decimalen, percentages, vermenigvuldigingen en gemiddelden	160
13.7 Getallen van verzamelingen	162
13.8 Enkele uitdrukkingen met getallen	163
13.9 Maat eenheden; lengte, gewicht oppervlakte	164
13.10 Afstanden	165
13.11 Aantallen 'per'	165
13.12 Kwantiteiten	166
13.13 Kwantiteiten met ontkenning - 'er is niet - zijn geen'	167
13.14 Benadering; 'ongeveer'	168
13.15 Beperkingen; 'slechts', 'maar'	169
13.16 'Meer dan'	169
13.17 'Minder dan'	171
13.18 'Zoveel als' / 'zo veel als'	171
Hoofdstuk 14 Tijd	172
14.1 Dagen	172
14.2 Dagdelen	172
14.3 Maanden	173
14.4 Jaren	174
14.5 Datums	175
14.6 Seizoenen	175
14.7 Nuttige zegswijzen van tijd	175
14.8 De tijd noemen	179
Hoofdstuk 15 Conventies in de Thaise spreektaal	183
15.1 Beleefdheid	183
15.2 Bedanken	183
15.3 Verontschuldigen	185
15.4 Beleefde verzoeken	185
15.5 Misverstanden	188
15.6 Socialiseren	190
Appendix A: Fonetiek	196
Appendix B: Klinkers in schema	199
Appendix C: De werkwoorden ให้ (hâi), ได้ (dâi/dâi:) en เป็น (pen) - Samenvatting	200
Appendix D: De twintig woorden met ไ	204
Appendix E: Verklarende woordenlijst	205
Appendix F: De schrijfwijze van de karakters	207
Appendix G: Originele onvertaalde tekst uit de inleiding	210
Appendix H: Medeklinkers in verschillende typografie	212
Literatuurlijst	214

Lijst van gebruikte afkortingen:

AANW.	aanwijzend
BEP. TELW.	bepaald telwoord
BNW.	bijvoeglijk naamwoord
BW.	bijwoord
MEEW.	meewerkend
ONBEP. TELW.	onbepaald telwoord
ONDERW.	onderwerp
PERS. VNW.	persoonlijk voornaamwoord
TELW.	telwoord
VNW.	voornaamwoord
VOORW.	voorwerp
WW.	werkwoord
WW.s.	Werkwoorden uit samenstellingen van (werk)woorden
WW.(s.)	Werkwoorden, wel of niet uit samenstellingen van (werk)woorden
WW.res.	Werkwoord-samenstelling die een resultaat weergeven
ZNW.	zelfstandig naamwoord

Thaise afkortingen:

ก.ก.	กิโลกรัม	ki-loo-kram	kg.
ก.ม.	กิโลเมตร	ki-loo-mét	km.
กทม.	กรุงเทพมหานคร	kroeng-thêp-máhăa-nákhon	Bangkok
จ.	วันจันทร์	wan tjan	maandag
จ.	จังหวัด	tjang-wăt	provincie (momenteel 76)
จยย.	จักรยานยนต์	tjâk-krà-jaan jon	motorfiets
ช.	เซลเซียส	seel-siejas	°C
ช.	ซอย	soj	straat
ช.ม.	เซ็นติเมตร	sen-ti-mêet	cm.
ถ.	ถนน	thá-nôn	weg, laan, straat
ท.บ.	ทหารบก	thá-hăan bòk	leger
น.	นาฬิกา	naa-lí-kaa	uur
บ.	บาท	bàat	Bath (฿)
ต.	ตำบล	tam-bon	subdistrict, dorp
ตปท.	ต่างประเทศ	tàang prà-thêet	buitenland(s)
ป.ณ.	ไปรษณีย์	prai sà-nie	post kantoor
ป.ล.	ปัจฉิมลิขิต	pât-chim lí-khit	p.s. (post scriptum)
ปท.	ประเทศ	prà-thêet	land
ปอ.	ปรับอากาศ	pràp aa-kàat	airconditioning / airconditioned
พอ.	ผู้อำนวยการ	phôe am-noewaj kaan	directeur
ม.	เมตร	mêet	mtr.
ร.ฟ.ล.	รถไฟหลวง	rót fai lôewang	Koninklijke Staats Spoorwegen
ร.ร.	โรงเรียน	roong riejen	school
สน.	สถานีตำรวจ	sà-thăa-nie tam-ròewat	politie bureau
อ.	อำเภอ	am-pheuh	district

zie voor afkortingen van de maanden en dagen 14.1 en 14.3

Voorwoord

Thai, An Essential Grammar van David Smyth is al jaren voor velen een goed en degelijk standaard leerboek en naslagwerk van de Thaise taal. Een reden deze vertaling te maken was het gebruik van de fonetiek, die voor een Nederlands sprekende moeizaam en verwarrend is. Anderzijds is de Engelse terminologie van de grammatica vaak lastig en niet altijd hetzelfde als de Nederlandse.

In deze vertaling heb ik de fonetische weergave van de Thaise woorden aangepast aan de Nederlandse taal en uitspraak, zodat de lezer in het algemeen geen moeite zal hebben de Thaise uitspraak dicht te kunnen benaderen.

De gebruikte fonetiek komt gedeeltelijk overeen met die in het 'Woordenboek Nederlands-Thai / Thai-Nederlands' van L.J.M. Moergestel ((1999), maar in deze vertaling zijn met name de toonlengtes, toonhoogtes en een aantal klankvormen anders weergegeven.

De aanduiding van de toonhoogten (hoog, laag, stijgend, dalend) zijn hetzelfde als in de Engelse versie van dit boek, waarbij accent tekens boven het eerste klinkerteken van een lettergreep staan.

Zie uitleg van de gebruikte fonetiek 1.1.3 en appendix A.

Het leren van de Thaise taal; het schrift, enige grammatica en alle toonsoorten zijn een onmisbaar onderdeel voor een goed begrip van niet alleen de taal, maar ook van de wijze waarop de Thai communiceert. Wie zich hierin verdiept zal een betere interactie met de Thai kunnen hebben en zal ook - als vanzelf - meer begrip ontwikkelen voor de boeiende Thaise cultuur. Men zal dan door een Thai eerder worden gezien als een '**khon tàang chàat**' (คนต่างชาติ) (buitenlander) dan als een '**farang**' (ฝรั่ง) (blanke), welke laatste voor een Thai een enigszins minder gerespecteerde bijklank heeft, hoewel het de meest bekende benaming van een Westerling is. Een Chinees, Cambodjaan of Birmees zal bijvoorbeeld nooit als Farang worden aangeduid.

Ik heb grote zorgvuldigheid betracht bij de samenstelling van deze vertaling, maar houd mij gaarne aanbevolen voor adviezen, opmerkingen en verbeteringen.

Ik ben de schrijver, David Smyth, dankbaar voor het ondersteunen van deze vertaling. Een aantal aanvullingen die ik waardevol acht, maar die niet in zijn boek staan, zijn met goedkeuring van de schrijver opgenomen in de appendices: A, B, D, F en H.

Mijn dank gaat ook uit naar:

- Mevrouw Marjan Overdijk, neerlandicus, die mij heeft bijgestaan met de Nederlandse grammaticale terminologie en taalcorrecties.
- Mevrouw Suphawadee Neekrathok (แม่ป๊อ) (Pepsi), lerares Thais-Ned. / Ned.-Thais, die een grote steun was met betrekking tot begrippen en vertalingen van de Thaise taal. (www.thaiselesinnederland.nl en www.nederlandsvoorthais.nl.)
- Tino Kuis, die mij van nuttige commentaren voorzag en behulpzaam was bij correcties.

Ronald Schütte, 2014

Email: prschutte@kpnmail.nl

Introductie

De Thai en zijn sprekers

Het Thais (vroeger Siamees) is familie van de Thai-familie van talen, die door ongeveer 70 miljoen mensen wordt gesproken, verspreid over een groot gebied in Azië, van Noord Vietnam tot Noord India. Het Thais is voor meer dan 50 milj. mensen de moedertaal en is de meest belangrijke taal uit de Thai-talen familie, waaronder ook Laotiaans en het Shan (gesproken in Noord Birma) en van een kleine 15 milj. mensen in Zuid-West China. Ondanks de structurele gelijkenis, worden zelfs de nauw gerelateerde Thaise talen vaak onderling niet verstaan door de fonologische en lexicografische verschillen. Van de thais sprekenden was ooit gedacht dat zij hun origine hadden in China en naar het Zuiden gemigreerd waren, maar tegenwoordig wordt het gebied van de grensstreek tussen Noord Vietnam en de Chinese provincie Guangxi als meer waarschijnlijk aangemerkt. Vanaf de achtste eeuw (na Chr.) begonnen de Thais sprekenden Westwaarts en Zuid-Westwaarts te migreren naar wat tegenwoordig Thailand is.

Het Thais is de nationale taal van Thailand. Bepaalde regionale dialecten worden gesproken in het Noorden, Noord-Oosten en Zuiden van het land, maar de taal van het centrale Thailand wordt gezien als de standaard en wordt zowel op scholen als in alle officiële situaties in het hele land gebruikt.

Het Thais is een toontaal, waarbij de betekenis van iedere lettergreep mede wordt bepaald door de toonhoogte waarop deze wordt uitgesproken.

Standaard Thais heeft vijf toonsoorten; midden, laag, hoog, stijgend en dalend.

Het kent geen verbuigingen of meervoud van de werkwoorden; verleden-, huidige- en toekomstige tijd hebben slechts één vorm, dus is het als; *'ik ga'*, *'wij ga'*, *'gisteren wij ga'* en *'morgen hij ga'*. Ook een zelfstandig naamwoord heeft maar één vorm, zonder verschil tussen geslacht en enkel of meervoud.

Zoals veel Zuid-Oost Aziatische talen, heeft het Thais een ingewikkeld systeem van voornaamwoorden, waarin de weergave ligt van; geslacht, leeftijd, sociale status, de mate van formaliteit van de situatie en de graad van intimiteit tussen de sprekers.

Veel van de originele Thaise lexicografie is één lettergreepig; een groot deel van de meer lettergreepige woorden zijn leenwoorden uit andere talen, met name uit de Indiase talen, Sanskriet en Pali.

Romanisatie (fonetische schrijfwijze)

Er zijn veel manieren van romanisatie (fonetische weergave) voor het Thais, maar er is geen universeel systeem. Academische taalkundigen gebruiken een systeem, een bibliothecaris een andere en het 'Koninklijke Thai Instituut' weer een andere. Schrijvers van een leerboek of woordenboek hanteren vaak een eigen systeem.

Een Thai zal zijn taal noch systematisch in het Westerse alfabet weergeven, noch de Westerse fonetiek goed interpreteren. Als een gemiddelde Thai wordt gevraagd iets fonetisch op te schrijven zal dat vrijwel zeker op een niet erg systematische wijze gebeuren.

Sommige romanisatie systemen gebruiken speciale fonetische tekens om de klanken zo goed mogelijk te benaderen, terwijl andere, minder nauwkeurige systemen, een equivalent gebruiken in de eigen taal van de auteur. Dit maakt het voor anders-taligen vaak erg verwarrend.

De beste weg de taal goed uit te spreken is het leren van het Thaise schrift!

Het systeem in deze vertaalde uitgave, evenals dat het geval is in de originele Engelse uitgave, is gebaseerd op een weergave die, in dit geval, de Nederlandstaligen vrij gemakkelijk en als vanzelf goed kunnen uitspreken.

Thais leren

Anders dan in de Engelse taal zijn er in het Nederlands geen degelijke boeken voor het leren van de Thaise taal. Er zijn twee woordenboeken; Nederlands-Thai en Thai-Nederlands. (zie literatuurlijst).

In appendix F is informatie over de bestaande (Engelse) literatuur - onvertaald - uit het originele boek overgenomen.

Hoofdstuk 1

Uitspraak

De Thaise taal verschilt van onze West Europese talen aanzienlijk, omdat het een *toon-taal* is. In toontalen wordt de betekenis van een lettergreep niet alleen bepaald door de toon maar ook door de toonlengte waarop deze is uit-gesproken.

Er zijn een paar medeklinker- en klinkerklanken die wij niet kennen. De lijst van de fonetische weergave van mede-klinker- en klinkerklanken in dit hoofdstuk zijn in deze vertaling anders dan in de Engelse uitgave van - 'Thai An Essential Grammar' - en volledig aangepast aan de Nederlandse uitspraak.

De gebruikte fonetiek is **steeds vet gedrukt** en is erg afwijkend van de Engelse editie, omdat een Engels-talige de meeste klinkerklanken anders uitspreekt. Naar analogie van de tweede editie van het 'Thai An Essential Grammar', is ook uitgegaan van een fonetische schrijfwijze die - in dit geval - de Nederlands sprekenden gemakkelijk kunnen lezen en uitspreken en dus ook niet volgens de internationale conventies van de officiële fonetiek. De overgrote meerderheid van de lezers zal hiervan onvoldoende kennis hebben. Bijvoorbeeld: ε = bed, ə = de, ɔ bot, ø = deur en een tekst als: 'bəpaldə ɔmɣevɨə falə wex', zullen slechts weinigen gemakkelijk lezen als: 'bepaalde omgevingen vallen weg'.

Een aantal teken combinaties / afspraken van de hier gebruikte fonetiek dienen de lezer bekend te zijn:

notatie	klank als	klinker lengte	Thais	fonetisch	betekenis	bijzonderheden
e-	hek	kort	เด็ก	dèk	kind	kort door het (๕) teken boven de medeklinker
ae	hek	kort	แข็ง	khäeng	hard	kort uitgesproken lange klinker
ae:	hek	lang	แม่	mâe:	moeder	lange 'e' klank
eh	leen	lang	เส้น	sêhn	draad, touw, lijn, route	bij levende lettergrepen neigt deze 'ee' klank een klein beetje naar de klank als in de verbazing uitroep 'hè'?
ee	leek	lang	เลข	lêek	getal, cijfer	bij dode lettergreep (zie 2.4)
ao	lauw	kort	เรา	rao	wij, ons	korte 'au' klank
oh	joh	lang	หมอ	möh	dokter	als bij het nadruk leggen bij het woord jóh!

Zie 2.3, 2.4 en appendix A en B voor meer uitleg van de uitspraak en de gebruikte fonetiek.

Voor een meer technische beschrijving van de Thaise uitspraak verwijst David Smyth naar Noss (1964) en Iwasaki en Preeya (2005)

1.1 Medeklinkers

1.1.1 Begin medeklinkers

De medeklinkers b, d, f, h, j, k, l, m, n, p, r, s, t, zijn vergelijkbaar met de Nederlandse uitspraak.

De Thaise taal kent veel geaspireerde medeklinkerklanken. Aspiratie ontstaat als de letter niet abrupt eindigt, maar er een luchtstroom op volgt, zoals wij wel kennen in de dialecten in Noord-Oost Nederland. Fonetische geschreven met de letter 'h' direct achter de medeklinker.

Het gaat hier om een aantal van de letterklanken k, p en t. Door de aspiratie neigt de uitspraak een beetje naar een 'kg' klank, waardoor de 'k' klank minder hard klinkt. Bij de 'p' en de 't', lijkt de uitspraak op de Engelse woorden 'push' respectievelijk 'tea'. Het is te oefenen met een klein vlammetje voor de mond, dat bij de geaspireerde medeklinker-uitspraak erdoor wordt uitgeblazen.

De uitspraak van de volgende medeklinkers heeft een nadere uitleg nodig.

k Zoals in *kerk*. ก is de enige 'k' met een niet geaspireerde, dus harde 'k' klank.

bv.: **kài** (ไค) 'kip'

kh De geaspireerde 'k' klank.

bv.: **khài** (ไค) 'ei' (en de letters ค en ข)

ng Zoals in *ring*. Lastiger is het deze klank als beginklank van een woord te gebruiken. L.J.M. Moergestel (zie literatuurlijst) geeft een aardige oefening om dit aan te leren. "spreek het woord bangerik heel langzaam uit, hierdoor hoor je de drie lettergrepen 'ba-nge-rik'. Door 'ba' weg te laten krijg je de juiste begin klank te pakken"

bv.: **ngaan** (งาน) 'werk'

tj Zoals in *tjilpen*.

bv.: **tjaan** (จาน) 'bord'

ch Zoals in chantage

bv.: **cháang** (ช้าง) 'olifant' (en de letters ฉ en ฉ)

t Zoals in *trommel*. ต is de enige 't' met een niet geaspireerde, dus harde 't' klank.

bv.: **taam** (ตาม) 'volgen'

th De geaspireerde 't' klank, zoals in het Engelse woord 'tea' (thee)

bv.: **thai** (ไทย) 'Thai' (en de letters ฏ, ฐ, ฑ, ฒ, ณ en ฒ)

p Zoals in *pop*. ป is de enige letter met een niet geaspireerde, dus harde 'p' klank.

bv.: **pai** (ไป) 'gaan'

ph De geaspireerde 'p' klank, zoals in het Engelse woord 'push' (duwen)

bv.: **phaa-sǎa** (ภาษา) 'taal' (en de letters ผ and พ)

Veel Thais spreken een begin 'r-' klank meer uit als een 'l-' klank. Hierdoor wordt een woord als ร้อย (róe) (weten) vaak gehoord als loe en อธิไร (a-rai) als a-lai.

1.1.2 Eind medeklinker

Een lettergreep kan met twee soorten eind-medeklinkers eindigen:

a) **-p, -t, -k** klanken, de niet / on-uitgesproken medeklinkers

Deze 'harde' eindklanken worden in het Thais nooit echt gehoord. De luchtstroom eindigt nog voordat de laatste letter is afgemaakt, waardoor de harde medeklinker klank (de 'plofklank' of occlusief) achterwege blijft, zoals bij ons woord 'hup', de werkelijke -p klank hoort men nauwelijks.

Zo is het voor beginners moeilijk de Thaise woorden als **rák** (รัค) (houden van) en **rát** (รัต) (binden) en **ráp** (รัป) (ontvangen) te onderscheiden, omdat de eindmedeklinker vrijwel niet wordt gehoord. Anderzijds is men geneigd de laatste medeklinker wel uit te spreken, wat dus vermeden dient te worden.

b) **-m, -n, -ng** klanken, deze kennen wij ook en vormen geen probleem

1.1.3 Medeklinker clusters

De volgende medeklinker clusters (combinaties van twee medeklinkers) komen in het Thais voor, maar alleen aan het begin van een woord:

<i>combinatie</i>	<i>zoals in</i>	<i>Thais</i>	<i>betekenis</i>
kr	kroeng	กรุง	stad
kl	klai	ไกล	ver
kw	kwâang	กว้าง	breed, wijd
kh	khrai	ใคร	wie, iemand
khl	khlâaj	คล้าย	lijken op
khw	khwâa	ขวา	rechts
pr	pra-toe:	ประตู	deur
pl	plaa	ปลา	vis
ph	phrá	พระ	monnik
phl	phláat	พลาด	missen, ontbreken
thr	throng	ตรง	recht

In de dagelijkse conversatie zullen veel Thais uit o.a. Bangkok de tweede medeklinker goeddeels laten wegvallen:

plaa	ปลา	'vis'	wordt	paa
khrai	ใคร	'wie'	wordt	khai
pra-toe:	ประตู	'deur'	wordt	pa-toe:

Een meer radicale transformatie, verbonden aan de werkende klasse in Bangkok, is het veranderen van de initiële medeklinker **khw-** klank in een **f-** klank:

khwâa	(ขวา)	rechts'	wordt	fâa
khwaam sòek	(ความสุข)	'geluk, blijdschap'	wordt	faam sòek

1.2 Klinkers

Het onderscheid tussen korte en lange klinkers is belangrijk. Beginners zullen ervaren dat het vaak moeilijk is het verschil te horen en zelf uit te spreken; **-ao / -aaw** , **-ai / -ai:** en **ai / aaj**

<i>kort</i>			<i>lang</i>		
rao	เรา	wij	raaw	ราว	ongeveer, bijna
khâo	เข้า	binnen gaan	khâaw	ข้าว	rijst
tai	ไต	lever	taaj	ตาย	overlijden
săi	ใส	helder	săaj	สาย	laat in de morgen

Bij het lezen en spreken van de Thaise taal, is het essentieel een onderscheid te maken tussen lange en korte klinker klanken. De lange of langgerekte klanken klinken ons vaak wat overdreven in de oren, waardoor wij de neiging hebben deze te kort uit te spreken. Men moet echter niet bang zijn om, in onze oren, overdreven lange klinkerklanken te maken daar je anders de kans loopt niet begrepen te worden. Zie voor uitgebreide voorbeelden van de fonetiek ook hoofdstuk 2 en Appendix A en B)

1.3 Tonen

Iedere lettergreep wordt met zijn specifieke toon uitgesproken. Het Thais kent vijf toonsoorten. In dit boek worden deze weergegeven met accenttekens boven de eerste klinker van de lettergreep. De lezer moet zich realiseren dat alle accenttekens in de fonetische weergave (altijd **vet- gedrukt**) niet moeten worden gelezen als accenttekens maar als toontekens.

- a) Middentoon (geen accent teken)
- b) Hoge toon (´)
- c) Lage toon (`)
- d) Stijgende toon (˘)
- e) Dalende toon (ˆ)

b) Midden toon เสียงสามัญ (sĕjjang sǎa-man) (toon - midden) *

ไป (pai) (gaan)	มา (maa) (komen)	แพง (phae:ng) (duur)
-----------------	------------------	----------------------

b) Lage toon เสียงเอิก (sĕjjang èhk) (toon - laag)**

ลิป (sĭp) (tien)	จาก (tsjàak) (van)	ใหญ่ (jàaj)groot)
------------------	--------------------	-------------------

c) Dalende toon เสียงโท (sĕjjang thoo) (toon - dalend)

Begint iets hoger dan de middentoon en daalt duidelijk.

ที่ (thĭe) (op)	ขอบ (chôhp) (houden van)	พูด (phôe:t) (spreken)
-----------------	--------------------------	------------------------

d) Hoge toon เสียงตรี (sĕjjang trie) (toon - hoog)

รถ (rót) (auto)	ซื้อ (súu) (kopen)	เล็ก (lék) (klein)
-----------------	--------------------	--------------------

e) Stijgende toon เสียงจัตวา (sĕjjang tjăt-tà-waa) (toon - stijgend)

Begint iets lager dan de middentoon en stijgt duidelijk.

ของ (khóhng) (van)	สวย (sôewaj) (mooi)	ดุน (phóhm) (dun)
--------------------	---------------------	-------------------

* sĕjjang - toon, klank, sǎa-man - gewoon, algemeen,

** èhk, thoo, trie en tjăt-tà-waa - uit het Sanskriet/Pali afkomstige getallen voor 1, 2, 3 en 4.

ภาษาสันสกฤต (phaa-sǎa sán-sà-krit)(Sanskriet) en ภาษาบาลี (phaa-sǎa baa-lie)(Pali) (zie ook 2.5.2 en 13.4)

1.3.1 Toon verandering

Een aantal veel voorkomende woorden hebben een andere toon in een gesprek dan als los woord langzaam en nadrukkelijk uitgesproken.

Bijvoorbeeld: เขา (**kháo**) (hij, zij), ฉัน (**chán**) (ik) en ไหม (**mái?**) (vraag-woord), die allen gewoonlijk met een hoge toon worden uitgesproken, maar een stijgende toon krijgen bij geïsoleerd gebruik.

In één vorm van herhaald bijvoeglijk naamwoord gebruik (zie 6.4), wordt de eerste - om de nadruk te leggen - op een hoge toon uitgesproken:

สวย (s^hoewaj) (mooi)
 สวยสวย (s^hoewaj s^hoewaj) (erg mooi)

In bepaalde situaties kunnen tonen ook veranderen en wordt bij een tweelettergrepig woord de eerste niet benadrukte lettergreep op een middentoon uitgesproken (zie 1.4), terwijl als twee lettergrepen beiden een stijgende toon hebben de eerste vaak op een hoge toon wordt uitgesproken.

หนังสือ (náng-súu) (boek), terwijl - náng - op basis van de toonregels - stijgend zou moeten zijn.
 สองสามคน (sóng s^hám khon) (twee of drie mensen), en hier - s^hóng - stijgend zou moeten.

1.4 Klemtoon leggen

In twee lettergrepige woorden wordt de klemtoon (hieronder in *Italic* geprint) op de tweede lettergreep gelegd.

Als de klinker in de eerste lettergreep een '-a' (*korte 'a' klank*) is, wordt deze gewoonlijk tot een 'neutrale' klinker, in de spreektaal een midden toon i.p.v. de lage toon die het volgens de toonregels zou moeten zijn:

ประตู pra-toe: (deur)
 สะดวก sa-dòewak (gemakkelijk, gerieflijk)

Als een '-aa' (*lange 'a' klank*) in beide lettergrepen voorkomt, wordt het gewoonlijk in de spreektaal een korte klinker:

อาหาร aa-h^haan → a-h^haan (voedsel, eten)
 ภาษา phaa-s^haa → pha-s^haa (taal)

Hoofdstuk 2

Het Thaise schrift

Het Thais wordt geschreven in een uniek schrift. Het is geëvolueerd van een schrift dat uit Zuid India afkomstig was en naar Zuid-Oost Azië migreerde rond de vierde of vijfde eeuw na Chr.. De buurlanden Laos en Cambodja hebben een aantal nauwe gelijkenissen met het Thais. Het wordt algemeen aangenomen dat het eerst bekende Thaise schrift een steen inscriptie is, die werd teruggevonden in Sukhothai in 1833 door koning Mongkut (Rama IV)* (1851 - 68), en dateert van 1292 na Chr.. In deze inscripties heeft Koning Ramkhamhaeng de Grote ** (circa 1239 - 1317) geschreven dat hij zelf het schrift heeft ontworpen. Een levendige academische discussie heeft geleid tot twijfels hierover, maar dit gegeven wordt traditioneel wel aan hem toegekend.

* koning Mongkut (Rama IV) (พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร) (phrá-bàat sôm dèt pàrà-mee-tá-rá ma-hãa mong-kòet phrá tjoem-kláo tjáo-jòe:-hòewa)

** Koning Ramkhamhaeng de Grote (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช) (phòh khòen raam kham-hãe:ng má- hãa-râat)

Het is een alfabetisch schrift en wordt geschreven van links naar rechts, zonder spaties, komma's of andere leestekens. Het zinseinde wordt aangegeven door een spatie. In het algemeen is er een zeer nauwe relatie tussen spelling en uitspraak. Hierna volgt een uitgebreid overzicht van de kernmerken van het schrift. Voor praktische gestructureerde lessen in Thais lezen, zie Brown (1979) en Smyth (2010).

De wijze van het met de hand schrijven van alle karakters is onderworpen aan een strak systeem. Er is slechts één richting waarop de pen-beweging dient te lopen, wat kinderen op school onderwezen krijgen. (zie: Appendix F)

2.1 Medeklinkers

Het Thaise alfabet - อักษรไทย (àksôn thai) (alfabet - thais) - bestaat uit 44 medeklinkers - พยัญชนะ (phájancháná) (medeklinkers). Bij de medeklinkers behoren begrippen die er al eeuwen aan gekoppeld zijn. Ze zijn te vergelijken met 'de A van aap' enz.. Mede met behulp van deze woorden leren de kinderen het alfabet op school. Er bestaat een alfabet-gedicht dat zij leren om het beter te onthouden. (zie hiervoor <http://www.thai-language.com/id/590098>). Van de 44 letters zijn er twee die, sinds meer dan 100 jaar, niet meer gebruikt worden. De bijbehorende begrippen worden sindsdien geschreven met de medeklinker van de vooraf gaande letter. (nr. 3 met nr. 2 ข en nr. 5 met nr. 4 ค, zie tabel hieronder). Het Thaise alfabet is waarschijnlijk afgeleid uit het Khmer, Mon en Birmese schrift.

Het is eigenlijk geen echt alfabet, maar een 'abugida', een schriftsysteem waarin de grondtekens medeklinkers zijn. Klinkers maken ook geen deel uit van het alfabet en moeten worden beschouwd als klanktekens, de สระ (sàrà). (zie Appendix H voor verschillende typografische vormen van de medeklinkers die voor de beginner vaak een probleem van herkenning van de letters vormen)

พยัญชนะ (phájancháná) of ตัวอักษร (toewa àksôn) (medeklinkers / medeklinker karakters)

	letter	woord	begin klank	fonetisch	bijbehorende begrippen	eind klank
1	ก	ไก่	k	kài	kip	k
2	ข	ไข่	kh	khài	ei	k
(3)	(ข)	ขาด	—	khòewat	fles	-
4	ค	ควาย	kh	khwaaj	buffel	k
(5)	(ค)	คน	—	khoen	man	-
6	ฆ	ระฆัง	kh	râ-khang	grote bel	k

7	ง	งู	ng	ngoe:	slang	ng
8	จ	จาน	tj	tjaan	bord	t
9	ฉ	ฉิ่ง	ch	chìng	bekkens, klein symbaal	t
10	ช	ช้าง	ch	cháang	olifant	t (<i>alleen in leenwoorden</i>)
11	ช	โซ่	s	sôo	ketting	t
12	ฅ	ฅเฒ	ch	cheu:	soort boom	t
13	ญ	หญิง	j	jǐng	vrouw, meisje	n
14	ฎ	ชฎา	d	chá-daa	soort kroon	t
15	ฏ	ปฏัก	th	pà-thàk	soort speer	t
16	ฐ	ฐาน	th	thāan	sokkel, basis	t
17	ท	มณฑโท	th	mon thoo	koningin, vrouw	t
18	ฒ	ผู้เฒ่า	th	phôe: thāuw	oude man	t
19	ณ	เณร	n	neen	jonge monnik	n
20	ด	เด็ก	d	dèk	kind	t
21	ต	เต่า	t	tàu	schildpad	t
22	ถ	ถุง	th	thǒeng	zak, tas	t
23	ท	ทหาร	th	thá-hāan	soldaat	t
24	ธ	ธง	th	thong	vlag	t
25	น	หนุ	n	nǒe:	muis	n
26	บ	ใบไม้	b	bai-máai	blad, boomblad	p
27	ป	ปลา	p	plaa	vis	p
28	ผ	ผึ้ง	ph	phûng	bij	p
29	ฝ	ฝา	f	fāa	deksel	p
30	พ	พาน	ph	phaan	offerblad	p
31	ฟ	ฟัน	f	fan	tand	f (<i>alleen inleenwoorden</i>)
32	ภ	ลำเภอา	ph	sām-phau	soort zeilschip	p
33	ม	ม้า	m	máa	paard	m
34	ย	ยักษ์	j	ják	duivel, reus	-
35	ร	เรือ	r	ruua	boot, schuit	n
36	ล	ลิง	l	ling	aap	n
37	ว	แหวน	w	wāe:n	ring	-
38	ศ	ศาลา	s	sǎa-laa	thais paviljoen	t
39	ษ	ฤษี	s	ruu-sǐe	kluizenaar	t
40	ส	เสือ	s	sǔua	tijger	t
41	ห	หีบ	h	hie:p	houten; doos, kistje	-
42	ฬ	จุฬา	l	tjòe-laa	vlieger	n
43	อ	อ่าง	oh	àang	bassin, kom	-
44	ฮ	นกฮูก	h	nók-hôe:	uil	-

De Thaise taal kent nog vier (samengestelde) karakters uit het Sanskriet. Deze worden in alfabetische volgorde geplaatst tussen a) de letters 35 en 36, en b) tussen de letters 36 en 37. Het zijn medeklinker/ klinker combinaties en worden niet beschouwd als werkelijke medeklinker. Ze hebben ook geen bijpassend begrip en staan in het algemeen niet in het alfabet opgesomd. a) ฤ (ri) of (ru) en ฤๅ (ruw) en b) ฤๅ (li) of (lu) en ฤๅ (li:) of (leu:) (zie 2.6.7).

Medeklinkers staan gerangschikt in de volgorde van het traditionele Indiase alfabet. De medeklinkers 34, 37 en 43 (๒, ๓ en ๔) functioneren ook als klinker.

De medeklinkers hebben geen eigen klank en hebben, indien als losse letter uitgesproken, allen dezelfde eindklank: '-oh'. Dat is de 'nul' letter (nr. 43 ๕) die er achter wordt geplaatst, waardoor de 'klankloze' medeklinkers uitgesproken kunnen worden. Bij het noemen van losse medeklinkers worden de bij de medeklinker passende woorden (begrippen) altijd ter verduidelijking gezegd, zoals wij dat kennen met de 'A van Anton', de 'B van Bernard'. In het Thais wordt het dus: กอ ไก่ en ขอ ไข่; (koh kài) en (khoh khài) - (de K van kip) en de (Kh van ei). Dit is in het Thais essentieel omdat veel medeklinkers dezelfde beginklank hebben en het alleen door deze toevoegingen duidelijk is welke letter wordt bedoeld.

Bij het leren van de Thaise taal is het leren van deze, al eeuwen oude, bijbehorende begrippen erg behulpzaam én raadzaam, hoewel niet noodzakelijk om het lezen te leren.

Veel medeklinkers hebben een andere klank als eind medeklinker van een woord of lettergreep. (zie tabel blz. 8-9.) De eindklank van letter 31 (๑) de 'f', functioneert alleen als eind medeklinker in leenwoorden. Van de vele mogelijke eind '-t' medeklinkers zal je over het algemeen minder dan de helft maar tegen komen. De letters ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ en ๗ komen niet voor als eindmedeklinker.

2.2 Medeklinker klassen

Het Thaise alfabet is in drie klassen verdeeld - *hoge*-, *midden*- en *lage*-klasse. Alleen de eerste medeklinker in een lettergreep is mede bepalend voor de toon van een lettergreep of woord. Teneinde in staat te zijn om te lezen, dient de beginner de klassen van de medeklinkers te kennen. De eenvoudigste weg is de *hoge*-klasse en de *midden*-klasse letters in het geheugen te prenten, de rest is dus laag.

laag: ก, (๒), ข, ง, จ, ช, ฅ, ฒ, ณ, ฉ, ฑ, ฒ, ณ, ท, ฒ, น, พ, ฟ, ภ, ม, ย, ร, ล, ฬ, ฮ

midden: ก, บ, ป, จ, ฎ, ฏ, ต, ต, อ

hoog: ข, (๓), ฉ, ฐ, ถ, ผ, ฝ, ศ, ษ, ส, ห

Kinderen krijgen op school een ezelsbruggetje om de hoge- en middenklasse medeklinkers te onthouden.

Midden-klasse: ไก่ จิก เด็ก ตาย บน ปาก โอ่ง
kài tjik dek taaj bon pàak oong
de kip pikt kind dood op rand (mond) (klei)pot

Hoge-klasse: ขวด ของ ฉัน ใส่ ถุง ผ้า ผาก ให้ เศรษฐี
khòewat khòhng chán sài thǒeng pháa fàak hâi sèhthie
fles van mij stop in tas kleding opbergen geeft de miljonair
(d.w.z: mijn fles is gepakt, en meegegeven aan rijke mensen)

2.3 Klinkers en toon tekens

Klinkers - สระ (sàrà) (klinker) - kunnen alleen in combinatie worden geschreven met een medeklinker die daaraan zijn klank ontleent. Deze kunnen; voor, na, boven, onder of tot zelfs aan drie kanten de medeklinker omgeven. In de navolgende tabel staat er een streepje of gestippeld rondje op de plaats waar de medeklinker staat. Enkele klinkers hebben dezelfde klank, waarbij het gebruik afhangt van de medeklinker die erop volgt.

De เ-อ and de เ็ klinker hebben dezelfde 'eu:' klank. In een woord als เธอ (theu) (jij, zij), waar geen medeklinker op '-eu' volgt, wordt de eerste vorm gebruikt, maar in een woord als เเดิน (deu:n) (lopen) de tweede. Als een woord met een klinkerklank begint, wordt het 'nul' of 'glottis' medeklinker karakter gebruikt (อ). De letter die de 'nul' medeklinker vertegenwoordigt en de '-oh' klinker zijn dezelfde!

Klinkerlengte in het Thais is belangrijk omdat het de toon en daarmee de betekenis van een lettergreep mede bepaalt.

Sommige lange klinkers krijgen als toevoeging, om een korte klinkerklank te maken, een kort klinkerteken (-ะ) er achter of een 'verkortings' symbool boven de medeklinker geplaatst; (็), de ไม่ไ้คู้ (mái-tài-khóe:).

De volgend tabel bevat de klinker symbolen in woordenboek-volgorde, met een indicatie of het een korte of lange klinker betreft. Zie dat hierbij ook een aantal medeklinkers als klinker kunnen dienen.

De schematische weergave van de klinkers (Appendix B) maakt het voor de beginner makkelijker de klinkers te leren.

-ร	-ahn	lang	พร	phohn	zegen
-รร	-an	kort	สรร	sǎn	kiezen
-รร-	-am	kort	กรรม	kam	karma, lot
-ว-	-oewa-	lang	ด่วน	dòewan	urgent
-อ	-oh	lang	หมอ	mǒh	dokter
-ะ	-a	kort	คะ	khâ	beleefdheids woord
็	-a-	kort	ตัด	tàt	snijden
ัว	-oewa	lang	รั้ว	róewa	hek
-า	-aa	lang	มา	maa	komen
-าย	-aaj	lang	ยาย	jaaj	grootmoeder
-าว	-aaw	lang	ลาว	laaw	Laos
ำ	-am	kort of lang	จำ	tjam	herinneren
ิ	-i	kort	กิน	kin	eten
ิว	-iw	kort + w	ผิว	phīw	huid
ี	-ie	lang	ดี	die	goed
ึ	-u	kort	หนึ่ง	nùng	één
ู	-uu	lang	ซื้อ	súu	kopen
ุ	-oe	kort	คุณ	khoen	jij
ุย	-oej	kort + j	คุย	khoej	kletsen
ู	-oe:	lang	ดู	doe:	kijken
เ-	-ee *	lang	เลข	lêek	getal
เ-	-eh *	lang	เส้น	sêhn	draad,lijn, route
เ็	-e-	kort	เป็น	pen	zijn
เ-ย	-euj	lang	เคย	kheuj	ooit, eens
เ-ว	-eew	lang	เลว	leew	slecht
เ-อ	-eu:	lang	เธอ	theu	jij, zij
เ-อะ	-uh	kort	เยอะ	juh	veel

เ-ะ	-e	kort	เตะ	tàe	schoppen
เ-า	-ao	kort	เรา	rao	wij
เ-าะ	-oh	kort	เกาะ	kòh	eiland
เ-ื-	-eu:	lang	เดิน	deu:n	lopen
เ-ืย	-ieje	lang	เรียน	riejen	leren
เ-ือ	-uua	lang	เบื่อ	bùua	verveeld (zijn)
แ-	-ae:	lang	แม่	mâe:	moeder
แ-็	-ae	kort	แข็ง	khǎeng	hard
แ-ะ	-ae	kort	และ	lâe	en
โ-	-oo	lang	โลก	lôok	wereld
โ-ะ	-o	kort	โต๊ะ	tó	tafel
ไ-	-ai	kort	ใน	nai	in
ไ-	-ai	kort	ไทย	Thai	Thai

* zie ook 1.1, 2.4 en Appendix A en B voor aanvullende uitleg van de klinkers en de uitspraak.

สระที่เหมือนพยัญชนะ (sàrà thie mũuan phájancháná) (lett.: klinkers - die - lijken op - medeklinkers) zijn de klinkertekens die ook functioneren als medeklinker: ำ, ไ-, ใ-, en เ-า en ook de paar letters uit het Sanskriet (ฤ ฤา ฤา) (zie 2.6.7)

Vaak ligt de nadruk op het leren van het alfabet. Het leren van de klinkers is minstens zo belangrijk teneinde in staat te zijn te kunnen lezen en de lettergrepen goed te herkennen, dan wel goed uit te spreken.

2.4 Levende en dode lettergrepen

Thaise lettergrepen worden onderscheiden in levende en dode lettergrepen.

Een levende lettergreep คำเป็น (kam pen) eindigt met een lange klinker of één van de volgende medeklinkers als eindletter, met de -n, -ng of -m klank; -น -ณ -ญ -ร -ล -ฬ -ง -ม, maar ook met de; -ย, -ว, เ-า, ไ-, ใ-.

Een dode lettergreep คำตาย (kam taaj) eindigt met een korte klinker of een -p, -t of -k eindmedeklinker -ก -ข -ค -ฆ -ป -พ -ภ -ฟ -บ -ด -ต -ฏ -ถ -ฐ -ท -ฒ -ฑ -ฑ -ช -ฉ -ฌ -ศ -ษ -ต -ฏ).

Eind - medeklinkers				
Klank		Laag	Midden	Hoog
Dood	-k	ค,ค,ฆ	ก	ข,ข
	-p	พ,ฟ,ภ	บ,ป	
	-t	ช,ฌ,ท,ฒ,ท,ธ	จ,ฎ,ฏ,ต,ต	ฐ,ถ,ศ,ษ,ส
Levend	-m	ม		
	-n	ญ,ณ,น,ร,ล,ฬ		
	-ng	ง		

Levende lettergreep:

มา	ดู	บิน	รำ	ยัง	เอา	ขาย
maa	doe:	bin	ram	jang	ao	khǎaj
komen	kijken	vliegen	dansen	al	hij, zij	verkopen

Dode lettergrepen:

โต๊ะ	กะ	ดู	รับ	จอด	มาก
tó	kà	dòe	ráp	tjòht	maak
tafel	(in)schatten	gevaarlijk	ontvangen	parkeren	veel

2.5 Toon regels

De toon van een lettergreep wordt bepaald door drie factoren: 1) het type lettergreep (levend of dood), 2) de klasse van de eerste medeklinker van de lettergreep en 3) de lengte van de klinker.

2.5.1 Dode lettergrepen

De volgende tabel vat de toonregels voor dode lettergrepen samen.

<i>Begin medeklinker</i>	<i>Korte klinker</i>	<i>Lange klinker</i>
Lage-klasse	HOGE TOON รั้ง (rák) (houden van)	DALENDE TOON มาก (mâak) (veel)
Midden-klasse	LAGE TOON ติด (tit) (plakken)	LAGE TOON บาท (bàat) (bath)
Hoge-klasse	LAGE TOON ขับ (khàp) (rijden)	LAGE TOON สอบ (sòhp) (examineren)

2.5.2 Levende lettergrepen en toontekens

Levende lettergrepen zonder toontekens worden op een middentoon uitgesproken bij de lage en midden-klasse medeklinkers, maar met een stijgende toon bij de hoge-klasse medeklinkers.

Om levende lettergrepen met hoge, dalende of lage tonen te krijgen, zoals de woorden ม้า (máa) (paard), ต้อง (tòhng) (moeten) en ใช่ (khài) (ei), worden toontekens toegepast.

De toontekens - วรรณยุกต์ (wan-na-jóek) staan boven de eerste medeklinker in een lettergreep.

De twee meest gebruikte zijn de ไม้เอก (mái èhk) (◌◌) en de ไม้โท (mái tho) (◌◌◌). (zie onder 1.3 de getallen uit het Sanskriet/Pali) Ongelukkigerwijs voor de beginner, door een radicale wijziging van het toon systeem een paar eeuwen geleden, vertegenwoordigen deze toontekens niet meer een specifieke toon. Woorden met de ไม้เอก (mái èhk) kunnen of een dalende of een lage toon hebben. Woorden met een ไม้โท (mái tho) kunnen of een hoge of een lage toon hebben. De klasse van de medeklinker bepaalt het effect van het toonteken.

De volgend tabel is een samenvatting van de regels voor de levende lettergrepen:

<i>Begin medeklinker</i>	<i>geen toon teken</i>	ไม้เอก (mái èhk)	ไม้โท (mái thoo)
Lage-klasse	MIDDEN TOON มา (maa) (komen)	DALENDE TOON ไม้ (mái) (nee)	HOGHE TOON ม้า (máa) (paard)
Midden-klasse	MIDDEN TOON ตาม (taam) (volgen)	LAGE TOON ต่อ (tòh) (per, verder-)	DALENDE TOON ต้อง (tòhng) (moeten)
Hoge-klasse	STIJGENDE TOON ขอ (khòh) (verzoeken)	LAGE TOON ไข่ (khài) (ei)	DALENDE TOON ข้าง (khâang) (zijde, kant)

Er zijn nog twee andere toon tekens, de ไม้ตรี (mái trie) (◌̣) en de ไม้จัตวา (mái tjàt-ta-waa) (◌̤), die echter weinig voorkomen. De eerste maakt altijd een hoge toon en de laatste een stijgende. (ตรี en จัตวา de getallen 3 en 4 afkomstig uit het Pali)

โต๊ะ
tó
tafel

เป๊ปซี่
pép-sie
Pepsie

เก้
ké
vals, namaak

เดี๋ยว
dĕjaw
moment

จำ
tjǎa
beleefdheids woord

ก๋วยเตี๋ยว
kǒewaj tĕjaw
mie

Een schematische voorstelling van de verschillende effecten van de toontekens:

วรรณยุกต์ (wan-na-jóek)	effect per medeklinker klasse				
	type	effect	LAAG	MIDDEN	HOOG
ไม้เอก (mái èhk)	◌̣	D	D	L	L
ไม้โท (mái thoo)	◌̤	L	H	D	D
ไม้ตรี (mái trie)	◌̣̣	H		H	
ไม้จัตวา (mái tjàt-tà-waa)	◌̤̤	S		S	

2.5.3 Stomme begin medeklinkers: ห en อ

Als de hoge-klasse medeklinker ห voor een lage-klasse medeklinker staat; ง, น, ร, ย, ญ, ว, ล, is deze 'stom' (d.w.z.: niet uitgesproken) maar heeft het doel / effect dat de lage medeklinker getransformeerd wordt in een 'hoge klasse medeklinker'; de lettergreep volgt namelijk de toonregels naar de begin medeklinker. (2.5,1; 2,5,2).

หยุด
jòet
stoppen

หลอด
lòht
buis, tube

หนี
nĕ
ontvluchten

หญิง
jĭng
vrouw

หนึ่ง
nūng
één

De midden-klasse medeklinker **อ**- komt als stille begin medeklinker voor de lage-klasse medeklinker **-ย** en transformeert de lage-klasse medeklinker in een midden-klasse medeklinker. Er zijn maar vier woorden in deze groep, die allen met een lage toon worden uitgesproken:

อยาก	อย่า	อย่าง	อยู่
jâak	jâa	jâang	jòe:
willen	niet, niet doen	wensen	leven, bevinden

2.5.4 Medeklinker clusters

Medeklinker clusters (groepen) komen in het Thais alleen voor aan het begin van een lettergreep. In deze lettergrepen is de klasse van de eerste medeklinker bepalend voor de toon. Hieronder een samenvatting van mogelijke medeklinker clusters met voorbeelden:

กร-	คร-	ชร-	ตร-	ปร-	พร-
กรอก	ใคร	ชรึม	ตรวจ	ปราบ	พระ
kròhk	khrai	khřúm	tròewat	prâap	phrá
invullen	wie?	plechtig	onderzoeken	onderdrukken	monnik
กิล-	คิล-	ชล-		ปล-	พล-
ใกล้	คล้าย	ชล้วย		ปลุก	พลาด
klâi	khâaj	khlòej		plòek	phlâat
dichtbij	gelijkend	Thaise fluit		wakker worden	vergissen
กว-	คว-	ชว-			
กว้าง	ควาย	ขวา			
kwâang	khwaaj	khwâa			
breed, wijd	buffel	rechts			

2.5.5 Ongeschreven klinkers

2.5.5.1 Eén lettergreep woorden

Lettergrepen die bestaan uit twee medeklinkers zonder geschreven klinkers worden uitgesproken met een inherente 'o' klank:

คน	ยก	จบ	หก	หมด
khon	jók	tjòp	hòk	mòt
persoon	optillen	eindigen	zes	opgebruikt

2.5.5.2 Woorden met twee lettergrepen

Veel woorden in het Thais die bestaan uit twee lettergrepen, hebben een ongeschreven 'a' klinker in de eerste lettergreep. De eerste lettergreep is niet benadrukt en gewoonlijk uitgesproken met een midden toon in gewone spraak. De toon van de tweede lettergreep wordt bepaald door de begin medeklinker van deze tweede lettergreep, tenzij het de volgende medeklinkers betreft; **จ น ม ร ญ ฎ ล**, in welk geval de eerste medeklinker van de eerste lettergreep dit bepaalt:

สบาย	สถาน	สภาพ	สนุก	ตลาด
sa-baaj	sa-thâan	sa-phâap	sa-nòek	ta-lâat
prettig, blij	plaats	conditie	leuk	markt

Een klein aantal van de twee lettergrepige woorden beginnen met de letters **บริ-**, waarbij de ongeschreven klinker klank 'o' is:

บริษัท	บริเวณ	บริการ	บริหาร	บริโภค
bo-ri-sàt	bo-ri-ween	bo-ri-kaan	bo-ri-hään	bo-ri-phôok
firma	ruimte, gebied	bediening	beheren	consumenten

2.6 Overig

2.6.1 Spelling komt niet overeen met de uitspraak

In het algemeen is de uitspraak van het Thais zeer nauwkeurig te doen, als je de regels kent spreek je de woorden vrijwel zeker goed uit. Er zijn echter drie soorten van uitspraak die niet uit de spelling blijken:

- 1 De toon die uit de spelling zou moeten volgen komt niet overeen met de uitspraak. Woorden die met stijgende toon zijn geschreven maar met hoge toon worden uitgesproken in het normale spraakgebruik:

เขา (hij, zij, zij (*mv.*)) geschreven **khǎo** maar uitgesproken als **kháo**

ฉัน (ik) geschreven **chǎn** maar uitgesproken als **chán**

ไหม (vraag-woord) geschreven **mǎi** maar uitgesproken als **mái**

Woorden geschreven met dalende of hoge toon, maar uitgesproken met lage toon:

ประโยชน์ (voordeel, nut) geschreven **pra-jǒot** maar uitgesproken als **pra-jòot**

ประโยค (zin) geschreven **pra-jòok** maar uitgesproken als **pra-jòok**

ประวัติ (geschiedenis) geschreven **pra-wát** maar uitgesproken als **pra-wàt**

- 2 De geschreven klinkerlengte komt niet overeen met de spreektaal. Woorden geschreven met lange klinkers, maar uitgesproken met een korte klinker:

ต้อง (moeten) geschreven **tǒng** maar uitgesproken met korte klinker

เงิน (geld) geschreven **ngēun** maar uitgesproken met korte klinker

ท่าน (u) geschreven **thāan** maar uitgesproken als **thân**

Woorden geschreven met korte klinker, maar uitgesproken met lange klinker:

น้ำ (water) geschreven **nám** maar uitgesproken als **náam**

เก้า (negen) geschreven **káo** maar uitgesproken als **kaáo**

ไม้ (hout) geschreven **mái** maar uitgesproken als **máai**

2.6.2 koppel lettergrepen en dubbel functionerende medeklinkers

Een aantal woorden die uit twee lettergrepen lijken te bestaan worden door een koppel-lettergreep verbonden, die bestaat uit de eind-medeklinker van de eerst lettergreep met een ongeschreven 'a' klinker ertussen:

ตักแต่น	สกปรก	ผลไม้	คุณภาพ	ราชการ
ták-(kà)-tae:n	sòk-(ka)-pròk	phǒn-la-máai	khoen-na-phâap	râat-cha-kaan
sprinkhaan	vies	fruit	kwaliteit	Overheidsservice

Zie dat bij de eerste de **kà-** klank meestal niet gehoord wordt en ook soms niet bij de tweede.

Bij de woorden จักจี๋ (**tjàk-kà-tjĭe**) (kietelen) en ตุ๊กตา (**tóek-kà-taa**) ((barbie-)pop) is de **kà-** meestal ook niet uitgesproken en wordt het **tjàk-tjĭe** resp. **tóek-taa**. (beiden zijn ook een meisjes (bij)naam!)

2.6.3 Stomme medeklinkers

Leenwoorden uit talen als Sanskriet, Pali en Engels worden in het Thais zo geschreven dat de Thaise spelling de originele spelling zo goed mogelijk weergeeft, waardoor vaak een onmogelijke of misleidende uitspraak kan ont-staan. In die gevallen wordt een 'stom-' teken boven de 'overbodige' medeklinker geplaatst, waarmee bedoeld wordt de letter niet uit te spreken. Dit is het teken (็) de **ไม้ทัณฑฆาต (mái-than-thá-khàat)** ('stomteken'), wat de formele naam van dit teken is, maar meestal **การันต์ (kaa-ran)** genoemd.

เบียร์ bie-ja bier	เบอรั beu: getal	จอห์น tjohn John	เสาร์ săo zaterdag	อาทิตย์ aa-thít zondag, week
---------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	---------------------------------	---

Soms wordt bij het 'stom-' teken op de eind medeklinker niet alleen deze 'stom', maar ook de medeklinker die er direct aan vooraf gaat:

จันทร์ tjan maandag, maan	ศาสตร์ sàat wetenschap
--	-------------------------------------

Soms, ook bij het ontbreken van dit teken, wordt de laatste letter ook niet uitgesproken:

บัตร bàt kaartje	สมัคร sa-màk solliciteren, (vrijwillig) opgeven
-------------------------------	--

2.6.4 Stille eind klinkers

Een aantal woorden van Indiase origine worden met een korte eindklinker (ิ of ุ) geschreven die echter niet wordt uitgesproken (evenmin als de medeklinker waaraan ze gekoppeld zijn):

ชาติ chàat natie, land	ญาติ jâat verwante, familie	เหตุ hèet oorzaak, reden
-------------------------------------	--	---------------------------------------

2.6.5 Onregelmatige medeklinker ร์

De letter ร์, die normaal als 'r-' wordt uitgesproken aan het begin van een woord en als '-t' aan het eind van een woord, komt in een aantal onregelmatige vormen voor:

2.6.5.1 ทร-

Deze letter combinatie aan het begin van een woord gedraagt zich als een lage-klasse 's':

ทราบ sâap weten, kennen	ทราย saaj zand	ทรง song vorm
--------------------------------------	-----------------------------	----------------------------

2.6.5.2 สร-

De letter ร wordt bij deze letter combinatie aan het begin, niet uitgesproken:

สร้าง	สร้อยคอ	สระน้ำ
sâang	sóhj khoh	sà náam
bouwen	halsketting	vijver

2.6.5.3 Eind - ร

Als eind medeklinker wordt de ร gewoonlijk uitgesproken als '-n', maar in woorden waar er niet direct een klinker aan voorafgaat, wordt deze uitgesproken als 'ohn':

การ	ทหาร	พร	นคร	ละคร
kaan	tha-hään	phon	nákhon	la-khon
zaak	soldaat	zegen	stad	toneel, drama

2.6.5.4 -รร

Als de letters -รร aan het eind van een lettergreep staan, worden deze uitgesproken als 'an', maar indien gevolgd door een eind medeklinker, wordt het '-a-' :

สรร	รถบรรทุก	กรรม	พรรค
sǎn	rót ban-thóek	kam	phák
kiezen	lorrie	karma, lot	partij (politiek)

2.6.5.5 จริง De letter ร wordt genegeerd in dit woord (tjing) (waar, echt, echt waar), een unicum.

2.6.6 De symbolen ๗ en ๘ (afkortingsteken en herhalingsteken)

Het ๗ teken, de ไปยาลน้อย (pai-jaan-nóh) (lett.: kleine weglating) is een teken dat op een afkorting duidt van het woord dat eraan vooraf gaat. De naam van de stad Bangkok wordt eigenlijk altijd afgekort: กรุงเทพฯ (kroeng-thêp) - de naam die de Thai altijd voor de stad Bangkok zal gebruiken - en is de afkorting van กรุงเทพมหานคร (kroeng-thêp-máhää-nákhon) (kroeng-thep de grootste stad) en dat is zelfs al een verkorte naam voor deze stad. De naam 'Bangkok' komt van บางกอก (baang kòhk) (dorp aan het water - olijf), in de vijftiende eeuw een klein handelscentrum en haven voor de toenmalige hoofdstad van Siam, Ayutthaya (พระนครศรีอยุธยา) (de onoverwinnelijke stad).

Dat deze afkorting van Kroengthep wel nuttig is blijkt uit de volledige naam van van de stad:

กรุงเทพมหานคร อมรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา มหาดิลกภพ นพรัตนราชธานีบุรีรมย์
 อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์
 (kroeng-thêp máhää-nákhon àmon rát-tà-ná-koo-sîn má-hĩn-thá-ra joe-thá-jae má-hǎ-di-lòk phóp
 nóp rát-tà-ná ràat-chá-thaa-nie boe:-rie rohm oedom ràat-chá-ní-wêet máhää-sà-thaan àmon pí-
 maan à-wá-táan sà-thit sàk-kà-thát-ti-já wít-nóe-kam prà-sit)

Vertaling: 'De stad van engelen, de grote stad, de woonplaats van de Smaragdgroene Boeddha, de ondoordringbare stad, de onoverwinnelijke stad, van de god Indra, de grote hoofdstad van de wereld die met negen kostbare edelstenen is begiftigd, de gelukkige stad, rijk aan een enorm Koninklijk Paleis dat de hemelse woonplaats gelijkt waar de gereïncarneerde god regeert, een stad die door Indra is gegeven en die door Vishnukarn is gebouwd'

Een ander voorbeeld: ๗๗ (lá) (enz.) is gelijk aan onze afkorting voor enzovoorts. Deze wordt genoemd: ไปยาลใหญ่ (pai-jaan-jài) (lett.: grote weglating)

Het ๑ teken is een 'herhalingsteken', de ไม้ยมก (*mái já-mók*), die direct achter het woord staat dat herhaalt dient te worden. Het kan dienen om een meervoud aan te duiden bij zelfstandige naamwoorden of de betekenis van een bijvoeglijk naamwoord te versterken.

ไม้ (*mái*) is een voorzetsel bij de schrifttekens, maar heeft meer betekenissen zoals: 'hout, stok, bos', en is ook een voorzetsel van boomnamen en tevens een classifieer voor houten objecten. (zie ook 3.4)

เพื่อน ๑	เล็ก ๑	มาก ๑
phúuan phúuan	lék lék	mâak mâak
vrienden	erg klein	erg veel

2.6.7 Medeklinkers . . . of wat dan?

Vier uit het Sanskriet afkomstige letters worden niet tot het Thaise alfabet gerekend. Het zijn medeklinker-klinker combinaties. Behalve de eerste letter, ฤ (*reu/ru*) die in het woord 'Engels', 'Engeland' wordt gebruikt, อังฤๅษ (*ang-krit*) (merk op dat de uitspraak hier 'ri' is), zal men de tweede (ฤ) vrijwel nooit tegenkomen, de laatste twee zijn obsoleet.

ฤ	reu / ru	klank tussen ริ (ฤทธิ) of รื (พฤษษา) of เรอ (ฤษ)
ฤ	ruu	
ฤ	leu	niet meer in gebruik
ฤ	luu	niet meer in gebruik

อังฤๅษ	ang-krit	Engels, Engeland - Merk op dat de uitspraak hier 'ri-' is !
ฤๅ	ru-doe:	seizoen

Hoofdstuk 3

Zelfstandige naamwoorden, Classifiers en samenstellingen van zelfstandige naamwoorden

Er zijn 2 groepen zelfstandige naamwoorden in het Thais te onderscheiden: zelfstandige naamwoorden van eigen namen (persoonsnamen en plaatsnamen) en de overige zelfstandige naamwoorden die zijn verdeeld in concrete en abstracte zaken.

3.1 Eigen namen.

Hebben betrekking op unieke zaken zoals persoonsnamen, plaatsnamen en namen van instanties

3.1.1 Persoonsnamen

Ook in het Thais staat de voornaam vóór de achternaam. Mensen zijn meer bekend onder hun voornaam dan hun familienaam; familienamen worden m.n. gebruikt voor administratieve doelen. De meeste Thais hebben ook een bijnaam (nickname) waaronder ze bekend zijn bij familie en vrienden, en waarmee ze in het algemeen worden aangesproken. Zie voor veel gebruikte Thaise bijnamen: <http://www.thai-language.com/id/589843>

De beleefde benaming is daarbij **Khoen** (คุณ), op de Engels-fonetische wijze geschreven als: **Khun**. Dit staat vóór de (bij)naam bij mensen met een zelfde of hogere status. Dus de heer Suchart Boonsoong en mevrouw Yupa Saibua worden aangesproken als: **Khoen Suchart** en **Khoen Yupa** resp.. In formele situaties zullen Thais bij Westerlingen vaak dit woord **Khoen** laten vooraf gaan aan de naam.

3.1.2 Plaatsnamen

Individuele plaatsnamen, riviernamen, bergen en andere geografische eenheden, instanties, organisaties, gebouwen enz., volgen op de naam die het soort plaats aanduiden; een uitzondering is Thailands oudste Universiteit, de Chulalongkorn Universiteit, waarbij de volgorde bewust is omgekeerd:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
tjòe-laa-long-kon ma-hää-wít-thá-jaa-laj
Chulalongkorn Universiteit

Bij de overigen is het als:

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ma-hää-wít-thá-jaa-laj tham má sàat
Thammasat Universiteit

จังหวัดนครพนม
tjang-wàt nákhon phánom
Nakhorn Phanom Provincie

ภาคอีสาน
paāk ie-sään
Noord Oost regio

Literatuurlijst

- Abramson, Arthur S. (ed.) (1977) *Southeast Asian Linguistic Studies in Honour of Vichin Panupong*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Angkab Palakornkul (1972) *A Socio-linguistic Study of Pronominal Strategy in Spoken Bangkok Thai*. Unpublished PhD. diss. University of Texas, Austin.
- Brown, J. Marvin (1967-69) *AUA Language Center Thai Course* (3 vols) .Bangkok: American University Alumni Language Center.
- (1979) *AUA Language Center Thai Course: Reading and Writing* (2 vols).Bangkok: American University Alumni Language Center.
- Campbell, Russell N. (1969) *Noun Substitutes in Modern Thai: a study in Pronominality*. Mouton: The Hague, The Netherlands.
- Campbell, Stuart and Chuan Shawee Wongse (1957) *Fundamentals of the Thai Language*. Bangkok: S. Bunyasiribhandu.
- Chamberlain, James R. (ed.) (1991) *The Ram Khamhaeng Controversy: Collected Papers*, Bangkok: Siam Society.
- Cooke, Joseph R. (1968) *Pronominal Reference in Thai, Burmese and Vietnamese*. Berkeley and Los Angeles: University of California Press.
- (1989) *Thai Sentence Particles and Other Topics*. Canberra: The Australian National University.
- Delouche, Gilles (1991) *Méthode de Thai* (2 vols) (Langues de l'Asie - INALCO). Paris: L'Asiathèque.
- Diller, Anthony (1985) 'High and low Thai: views from within', in D. Bradley (ed.) *Language Policy, Language Planning and Sociolinguistics in South-East Asia*. Canberra: Papers in South-East Asian Linguistics no. 9, Pacific Linguistics A-67.
- (1991) 'What makes Central Thai a National Language?', in C. J. Reynolds (ed.) *National Identity and Its Defenders: Thailand, 1939-1989*. Victoria, Australia: Monash University, Centre of Southeast Asian Studies (Monash Papers on Southeast Asia no. 25).
- Domnern Garden and Sathienpong Wannapok (1994) *Thai-English Dictionary*. Bangkok: Amarin Printing and Publishing pvt. ltd.
- Gething, Thomas W., Harris, J. G. and Pranee Kullavanijaya (eds) (1976) *Tai Linguistics in Honor of Fang-Kuei Li*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Haas, Mary and Heng Subhanka. (1945-48) *Spoken Thai* (Holt Spoken Language Series). New York: Henry Holt. (Repr. n.d. Ithaca, New York: Spoken Language Series.)
- (1964) *Thai English Student's Dictionary*. Stanford: Stanford University Press.
- Harris, Jimmy G. and Chamberlain, J. R. (eds) (1975) *Studies in Tai Linguistics in Honor of William J. Gedney*. Bangkok: Central Institute of English Language, Office of State Universities.
- Higbie, James and Snea Thinsan (2001). *Thai Reference Grammar: the structure of spoken Thai*. Bangkok: White Lotus.
- Huffman, Franklin E. (1986) *Bibliography and Index of Mainland Southeast Asian Languages and Linguistics*. New Haven and London: Yale University Press.
- Iwasaki, Shoichi and Preeya Ingkaphirom (2005) *A Reference Grammar of Thai*. Cambridge: Cambridge University Press.
- M. R. Kalaya Tingsabath and Arthur S. Abramson (eds) (2001) *Essays in Tai Linguistics*, Bangkok: Chulalongkorn Press.
- Kuo, William (1982) *Teaching Grammar of Thai*. Berkeley, California: Centre for South and Southeast Asia Studies.
- Manas Chitakasem and Smyth, David (1984) *Linguaphone Thai Course*. London: Linguaphone Institute.
- McFarland, George B. (1944) *Thai-English Dictionary*. Stanford: Stanford University Press.
- Moore, Christopher G. (1992) *Heart Talk*. Bangkok: White Lotus.
- Moore, John and Saowalak Rodchue (2005) *Colloquial Thai*. London: Routledge.
- Mori, Mikio (1984) *Thai* (Asian and African Grammatical Manual, no. 14c). Tokyo: Gaikokugo Daigaku (Institute for the Study of Languages and Cultures of Asia and Africa).
- Noss, Richard (1964) *Thai Reference Grammar*. Washington D.e.: Foreign Service Institute.
- Palmer, Adrian (1974) *Small Talk*. (AUA Language Center Thai Course, DialogBook A), Bangkok: American University Alumni Language Center.
- (1977) *Getting Help with your Thai* (AUA Language Center Thai Course, Dialog Book B). Bangkok: American University Alumni Language Center.
- Robertson, Richard (1969) *Robertson's Practical English-Thai Dictionary*. Rutland, Vermont and Tokyo: Charles E. Tuttle.

- Smalley, William A. (1994) *Linguistic Diversity and National Unity: Language Ecology in Thailand*. Chicago and London: University of Chicago Press.
- Smyth, David! (2001) 'Farangs and Siamese: a brief history of learning Thai', in M. R. Kalaya Tingsabadh and Arthur S. Abramson (eds) (2001) *Essays in Tai Linguistics*, Bangkok: Chulalongkorn Press, pp. 277-85.
- (2010) *Complete Thai*. London: Hodder Education.
- Thianchai Iamwaramet (1993) *A New Thai Dictionary with Bilingual Explanation*. Bangkok: Ruam San.
- Vichin Panupong (1970) *Inter-sentence Relations in Modern Conversational Thai*. Bangkok: The Siam Society, 1970.
- Voravudhi Chirasombutti and Diller, Anthony (1999) 'Who am "I" in Thai? - The Thai first person: self-reference or gendered self?', in Jackson, P. A. and Cook, N. M. (eds) *Genders and Sexualities in Modern Thailand*. Chiang Mai, Thailand: Silkworm Books, pp.114-33.
- Yates, Warren and Absorn Tryon (1970) *Thai Basic Course* (2 vols.). Washington D.C.: Foreign Service Institute.
- Yuphaphann Hoonchamlong (2007) *Thai Language and Culture for Beginners* (2 vols.). Manoa: University of Hawaii.

Thaise taal bronnen

นววรรณ พันธุ์เมธา (๒๕๔๘) ไวยากรณ์ไทย กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงาน วิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘

- (๒๕๕๕) คลังคำ กรุงเทพฯ: อมรินทร์

เรืองเดช ปันเขื่อนขัตติย์ (๒๕๔๑) ภาษาศาสตร์ภาษาไทย ศาลาฯ นครปฐม: สถาบันวิจัย ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

วง วรธนพิเชฐ (๒๕๕๓) พจนานุกรมไทย-อังกฤษ ฉบับ New Age กรุงเทพฯ: บริษัท ไทยเวสต์ พับลิเคชั่น จำกัด

In deze vertaling gebruikte aanvullende bronnen:

Moergestel, Leo.J.M. van (1995); *Woordenboek Nederlands-Thai/Thai-Nederlands*, vierde druk 1999, Uitg.: Nangsoe, Zaandam

Flik, E., Pinsaeng, P., Thongview, W., (1997); *Woordenboek Nederlands-Thai/Thai-Nederlands*, zesde herziene druk 2007, Uitg.: Laai Seu Thai, Duivendrecht

<http://www.thai-language.com>, een vrij beschikbare, zeer goede en volledige (Engelstalige) internet-pagina (Internet resource for the Thai language) voor de Thaise taal met meer dan 14.000 uitgesproken woorden / zinnen en meer dan 58.000 woord-ingangen waarop gezocht kan worden, waarvan voor informatie gebruik is gemaakt.

De versie voor I-Pad en de Iphone-app. zijn ook zeer volledig en aan te bevelen.

Index

aantallen 'per' / 'keer'	164
aanwijzend voornaamwoord	41, 42
aanwijzende voornaamwoorden	40, 42
afkortingsteken (¶)	18
afstanden	165
aspiratieklanken	3, 4
bedanken	183
beleefde verzoeken	185 - 187
beleefdheid	183
beleefdheidswoorden	113
bepaalde hoofdtelwoorden	154
beroeps en status benamingen	37
betekenis verandering van bijwoorden	75
betrekkelijke voornaamwoorden	46
bezittelijke voornaamwoorden	42
bijvoeglijk naamwoord van afstand	164
bijvoeglijke naamwoorden	29, 73 - 83
bijvoeglijke naamwoorden herhaling van -	79
bijwoord van benadering; 'ongeveer'	168
bijwoord van graad	85
bijwoord van kwantiteit; 'meer dan'	169
bijwoord van kwantiteit; 'minder dan'	171
bijwoordelijke bepaling van tijd	91
bijwoordelijke bepalingen van frequentie	92
bijwoordelijke bepalingen van graad	93
bijwoorden	81 - 91
bijwoorden met stellende trap	88
bijwoorden van beperking: 'slechts', 'maar'	169
bijwoorden van plaats en voorzetsels	96
bijwoorden van tijd	97
bijzinnen	106
classifiers	25-27
conventies in de thaise spreektaal	178 - 189
dagdelen	172
dagen	171
danken, dank zeggen	183
datums	175
decimalen	161
delingen	160
dierenriem chinese-	174
directe en indirecte redenen	111
dode lettergrepen	12
een keer, twee keer . . .	154
eigen namen.	20
eind medeklinkers	4, 8-7
enkele uitdrukkingen met getallen	157 - 158
familie verwantschappen	36

fonetiek / romanisatie	2, 3, 189
geaspireerde klanken	3, 4
gelukwensen en sympathie uitingen	193
gemiddelden	162
getallen	155
getallen in uitdrukkingen	163
getallen van verzamelingen	162
gewichtsmaten	157
gewichtsmaten	164
grammaticale tijden	58
herhaling van bijvoeglijke naamwoorden	76, 81, 82, 86
herhaling van woorden	6
herhalingsteken (๑)	18
het werkwoord 'zijn'	48,200
hoe? - vragen	147 - 148, 151
hoeveel? - vragen	149
hoofdtelwoorden	155
hoofdtelwoorden onbepaalde	157
http://www.thai-language.com	8, 20, 22, 196
hulp werkwoorden	56, 125
indirecte vragen	152
indirecte reden	111
infinitief	54-56, 107
infinitief (onbepaalde wijs)	111
internet pagina verwijzingen	1, 8, 21, 198
'ja' / 'nee' - vragen	137
jaartallen	157, 174
jaartelling	174
jaartelling	174
jaren	174
kennis maken	192
keuze vragen	152
klemtoon leggen	7
klinker verkortingsteken (๑)	18
klinkers	5, 10-12, 109
klinkers en toon tekens	5, 6, 10
klinkers stille-	17
klinkers ๑ schema (appendix b)	199
koppel lettergrepen	16
kwantiteiten	166
leenwoorden	22
lengtematen	157
lengtematen	164
lettergrepen	12-14, 15, 16
levende en dode lettergrepen	12
lijdende / passieve vorm	64
lijdende en meewerkende voorwerpen	71
literatuurlijst	214
maanden	173

maat eenheden; lengte, gewicht, oppervlakte"	164
medeklinkers	3, 8, 212
medeklinkers clusters (groepen)	4, 15
medeklinkers klassen	10
meer dan'	169
meer lettergrepige woorden	15
meewerkende (en lijdende) voorwerpen	67 - 71
'met'	102
'met' / 'd.m.v.'	101
'minder dan'	171
misverstanden	188
modale werkwoorden	54
'naar' / 'tegen'	95
nee' zeggen	128, 134
nevenschikkende znw. samenstellingen	24
nieuwe zelfstandige naamwoorden maken	20
nuttige ontkennde uitspraken	135
nuttige zegswijzen van tijd	170 - 172
officiële pers. voornaamwoorden	35-36
onbepaald telwoord; 'zoveel als'	171
onbepaalde hoofdtelwoorden	157
onbepaalde voornaamwoorden	43, 45
onbepaalde voornaamwoorden van kwantiteit	159 - 160
onbepaalde wijs	111
onregelmatige vormen van de medeklinker (ऌ)	17-18
ontkennde gebiedende wijs	131
ontkennde vragen	133
ontkennde zinnen	134
ontkenning van werkwoorden	124
ontkenningen	119 - 147
ontkenningen en tegenspraak	127
oppervlakte maten	164
overig thaise karakters	15
overige zelfstandige naamwoorden	20
overmatigheid ('te-')	83
overtreffende trap	84, 90
Pali	2, 6, 13-14, 17, 22
passieve (lijdende en) vorm	61
percentages	161
persoonlijk voornaamwoord	33 - 37
persoonlijke voornaamwoorden	33 - 36
persoonsnamen	20, 37
plaatsnamen	20
plaats aanduiding	96
rangtelwoorden	158
reeksen van werkwoorden	72
richting aangevende werkwoorden	52
romanisatie / fonetiek	2,3,189
samengestelde bijvoeglijke naamwoorden	75

samengestelde zelfstandige naamwoorden	22, 25, 26
samenstellingen	21, 26
samenstellingen van werkwoorden	51
Sanskriet getallen	159
Sanskriet	2, 10-13, 19
sàrà ༎ -, de twintig woorden met- (appendix d)	204
schrijfwijze van de thaise karakters	207
seizoenen	175
socialiseren	190
specifieke bijvoeglijke naamwoorden	73, 47
spreektaal conventies	176 - 187
statieve werkwoorden	50
stellende trap	88
stomme' medeklinkers	14
stomteken (ཅ)	17
sympathie uitingen en gelukwensen	193
telefoon	193
telwoorden	155 - 171
telwoorden, maten en inhoud	29, 147 - 150
thaise schrift	8, 200
thaise spreektaal conventies	176 - 187
tijd	172 - 182
tijd en de grammaticale tijden	58
tijd noemen	179
tijd vragen	182
tijdsduur	178
tonen	6
toon regels	13
toontekens	13, 14
tussenwerpsels	113 - 122
twintig woorden met de sàrà ༎ (appendix d)	203
typografische vormen van de medeklinkers	212
uitdrukkingen met getallen	162
uitroepen	123
uitspraak	3
uren	178
van, voorzetsel -	103
vandaag, morgen, gisteren	175, 176
vergelijkend gebruik van bijwoorden / vergrotende trap	89
vergelijkingen	81, 89
vergelijkingen negatieve -	82
vergotende trap	80, 89
verklarende woordenlijst (appendix e)	205
verkortings teken (ཉ)	18
vermenigvuldigingen	162
verontschuldiging	184
verzamelingen (getallen van -)	162
verzoeken	178 - 180
verzoeken, informatie / iets	185 - 187, 191

voegwoorden	111 - 114
volume	164
voor'	95
voorbeeld gevende zinnen	112
voornaamwoorden	33 - 45
voorwaardelijke bijzin ('als')	111
voorzetsel van hoeveelheid 'per' / 'keer'	165
voorzetsels 'van'	103
voorzetsels	97 - 103
voorzetsels die richting aangeven	98
voorzetsels 'met' / 'd.m.v'	101, 102
voorzetsels 'naar', 'tegen'	99
vraagwoorden	113, 137 - 152
vragen	137 - 142
vragende vergelijkingen	82
vragende voornaamwoorden	43
'W' - vragen	142
waar? - vragen	144
waarom? - vragen	146
wanneer? - vragen	145
wat? - vragen	143, 150
wat? - vragen	138, 144 - 145
wederkerend voornaamwoord	39, 41
wederkerig voornaamwoord	42
welke? -vragen	144
werkwoord reeksen	72
werkwoord-samenstellingen	51, 52
werkwoorden	48 - 72, 200
werkwoorden die een oorzaak aangeven	68
werkwoorden die een richting aangeven	52
werkwoorden die een toestand beschrijven	50
werkwoorden die eenresultaat weergeven	52
werkwoorden met emotie	67
werkwoorden van mentale activiteit en waarneming	66
werkwoorden, (samenvatting van -)	200
wie? - vragen	142
wiens? - vragen	143
woorden die een gemoedstoestand weergeven	115
woordvolgorde	28 - 32
www.thai-language.com	8, 20, 22, 196
zelfstandige naamwoord samenstellingen	21, 26
zins opbouw	104
'zoveel als'	171